

Grupa Termini

Umetnički imunitet

Timeshare Skoplje, 2010.

Aldo Milohnić, slovenački teoretičar umetnosti razmatra pojam umetnički imunitet u istoimenom poglavlju knjige Teorija sodobnega gledališča in performansa (Teorije savremenog pozorišta i performansa)¹ u bloku „Strateški dispozitivi: umetnost in vladavina prava“ ispitujući na nekoliko recentnih primera sa slovenačke umetničke scene (pravnu autonomiju umetnosti u neo-liberalno kapitalističkom društvenom uređenju.²

Termin umetnički imunitet nastao je kombinovanjem terminologije iz umetnosti i prava, odnosno pravne teorije i prakse, u kojoj je osobama koje vrše određene društvene funkcije, dozvoljeno da potraže izuzeće od izvesnih pravnih normativa. Pravni imunitet se ne može dodeliti pojedincu, već isključivo funkciji koju taj pojedinac vrši, pa tako postoje diplomatski, predsednički ili imunitet svedoka. Umetnički imunitet je, dakle, termin koji se odnosi na izuzetnost pozicije umetnika, kao društvenog subjekta po preciznim pravnim osnovama umetnosti kao (autonomne) društvene prakse, pored garantovane slobode mišljenja i izražavanja koje se odnose na sve građane.

Pojam umetnički imunitet postaje značajan za kontekstualnu i interventnu umetnost, jer akcija prepoznata i legitimisana kao umetnički čin od strane institucija sveta umetnosti, u nekim slučajevima je izuzeta od pravnog gonjenja. Kao primer, navodimo projekat Crni peristil Igora Grubića <http://www.pp-yu-art.net/node/25> gde su potvrde od

1// Aldo Milohnić, Teorija sodobnega gledališča in performansa, Maska, Ljubljana: 2009.
2// Ana Vujanović, „Beleške na marginama interdisciplinarnih teorija savremenog teatra i performansa“ <http://www.tkh-generator.net/sr/opensource/aldo-milohnic-teorije-savremenog-teatra-i-performansa>

TABAK 1/a
TABAK 1/b

umetnički imunitet
umetnički imunitet

strane Udruženja likovnih umetnika i Zavoda za očuvanje baštine oslobodile umetnika od pravnog gonjenja iniciranog policijskim Odjelom za ratni zločin i terorizam³. Međutim, ovo mešanje umetnosti i terorizma u vremenima 'krize' često dovodi do 'suspenzije' umetničkog imuniteta (zajedno sa ograničavanjem ostalih građanskih prava i sloboda – kao posle napada na WTC 2001. godine u SAD) pa je na primer Steve Kurtz iz Critical Art Ensemble-a bio optužen za bioterorizam i oslobođen je optužbe posle četiri godine sudskog procesa⁴. #

3// Suzana Marjanić, razgovor sa Igorom Grubićem "Aktivizmom protiv crne mrlje na duši", Zarez br. 219, 29.11.2007. <http://www.zarez.hr/219/kazaliste3.html>
4// Više o procesu <http://www.caedefensefund.org/overview.html>

